

Tuổi già, buổi sáng thóc dầy, nghe gân cốt đau râm mà mừng, vì biết mình còn sống.

Đi ý viết như vậy, trong một cuốn sách Mồ mà ông Tô đợc đợc, làm ông thm thía cái hnh phúc lằng lằng của tng sm mai khi v a tnh gi c. Bn bè cùng trang l a v i ông, nhi u ng i đã v v i Diêm V ng khi còn tr mǎng, vì cu c t ng tàn kh c li t dài ngày trên quê h ng. Nhi u ng i khác g c ngã trong tr i tù vì đói khát, bnh t t, m hoang vùi c n. M t s khác n a, vì khao khát t do mà chôn thân d i đáy bi n, h c ch t khô gi a r ng sâu. Không ít ng i còn l i, t th n cũng đã đón m i vì b o b nh, khi tu i năm sáu m i. Ph n ông v n còn dai đ ng s ng sót cũng là ân hu tr i ban, không vui h ng tháng ngày, cũng u ng l m sao!

Ý nghĩ đó làm ông m m c i sung s ng. Ông v n trum thân trong chn m. T i chi mà d y sm cho m t. M i khi nghe ti ng kh i đ ng máy xe t hàng xóm v ng qua trong bu i tinh s ng, ông càng vui s ng h n, vì không còn ph i vùng d y gi a đêm đen, l n l i đi ki m c m hàng ngày nh m y gã tr tu i c nh nhà. V h u r i, m i tu n h ng b y ngày ch nh t, b y

ngày th nh th i. H t áp l c c a công vi c hàng ngày, không ph i lo l ng b th t nghi p khi kinh t kh ng ho ng xu ng đ c. Kho re.

C n m trum chn m nghe nh c m m vng v ng ru đ a, phát ra t cái radio nh , có khi ông ch p thêm đ c m t gi c ng ng n ngon lành. Ng chán thì đ y. B c xu ng gi ng, dù kh p x ng s ng đau, đi kh p kh nh ông cũng th m cảm n cái chân ch a li t, còn lê l t đ c. Ch a ph i n m dán l ng vào gi ng nh m t s ng i b t h nh khác. Nh ng k này mà nhích đ c vài b c cà th t nh ông, thì ch c h cũng s ng rân ng i. Ông th m b o, có thêm đ c m t ngày đ s ng, đ vui, đ yêu đ i. B nh ho n chút chút, thì ph i m ng, ch đ ng có nhăn nhó than vãn ôi.

M i khi đánh răng r a m t, ông l m th m: “Mình s ng nh vua r i, có n c máy tinh khi t đ dùng. Gi n y, c th gi i, có h n m t t ng i thi u n c đ n u ăn, đ t m gi t và nhi u t ng i khác không có n c s ch, ph i u ng n c đ b n.” Dù cái bàn ch i đánh răng đang ng ngo y trong hàm, ông cũng h hát ca. Khi áp cái khăn t m đ y n c lên m t, ông c m đ c cái mát l nh và ni m sung s ng ch a chan đang lan t a ch y kh p ng i. Ông bi t đang đ c ân s ng c a tr i đ t ban cho trong tu i già. Ông c nh mãi th i đi tù C ng S n, m i ngày ch có đ c m t lon n c ch ng m t lít, đ r a ráy t m gi t. Ch ng đó thôi, mà cũng xong vi c. Khi y, th m cái khăn t lau kh p ng i, nghe mát r i, đã đ i, và khi còn l i m t ph n n c n đen ngòm đ i đáy lon, c m đ lên đ nh đ u, s ng đ n rên lên đ c.

Ng i lên cái b n c u êm ái, nhà c u s ch s , tr ng toát, th m tho, không v ng m t chút mùi v hoi hám, đèn đóm l i sáng tr ng, có nh c vng v ng t radio, ông c m cu n sách th ng th c ch nghĩa c a “thánh hi n”, t t ng c a Đông Tây. Không bao gi ông quên cùng gi phút n y, có h n ba t nhân lo i không có c u tiêu đ làm cái chuy n khoái l c th t . Có ng i ph i ra đ ng l ng l ng gió, mà làm chuy n “nh t qu n công, nh i đ ng”. Ph i g p g p cho xong chuy n, không nh n nha đ c, vì hai tay ph i múa lia l a h t ra đằng sau, đ xua đu i lư ru i đ ng đang vo ve “oanh t c”. Xong vi c, may m n l m thì có lá chu i khô mà lau chùi, còn không thì dùng đ t cày, đá c c, n m c , que nhánh cây t i, khô. Ông c nh th i làm vi c q n l , ch có nhà tiêu l thiên, hai t m ván b t ngang qua m t h m c u l thiên, n ng xông h i phân ng i lên nóng h ng h c rất c m t, bên đ i giòi b lúc nhúc l m nh m làm thành m t t m màn tr ng-ngà chuy n đ ng. Có con gà đáy h m, nó đang th ng th c ngon lành món giòi b , th y ông xu t hi n b t th n, s h i ho ng h t đ p cánh bay lên kêu quang quác và vung vãi ‘ám khí’ kh p trong không gian, làm ông cũng khi p viá, ôm đ u phóng ch y dài. Nghĩ đ n ch ng đó thôi là ông đ c m đ c cái sung s ng đang có ngay bây gi . Ng i th t lâu, đ c cho xong m y trang sách, m i nh n nh r i phòng.

Ông T t đ i m t bình trà nóng, m t ly cà phê th m, r i n u n i cháo g o t đ c r n ăn v i cá

kho m□ n. D□ n ra bàn, đèn vàng soi m□ t kho□ ng □ m cúng. Ông thong th□ v□ a h□ p nhâm nhi, v□ a ăn t□ ng mu□ ng cháo, ch□ t g□ o béo t□ o v□ giác đi qua trong c□ h□ ng. Ông l□ m th□ m: “Ngon, cao l□□ ng m□ v□ cũng không b□ ng”. Ông th□□ ng ngâm nga hai câu th□ : “V□ cũ, chó già, tô cháo nóng. Ba ngu□ n thân thi□ t d□ t dào th□□ ng”. M□ t ông dán vào trang th□ đang c□ m trên tay, g□ t gù th□□ ng th□ c ý l□ i hoa g□ m. Ông tr□ m mình vào nh□ ng giòng th□, tìm xao xuy□ n xúc đ□ ng mênh mang. Th□ nh tho□ ng ông d□ ng l□ i, và nói nh□ cho chính ông nghe: “Tiên trên tr□ i cũng ch□ s□□ ng và thong dong nh□ th□ này là cùng”. Ông nh□ đ□ n cái th□ i “ti□ n nhanh, ti□ n m□ nh, ti□ n v□ ng ch□ c lên xã h□ i ch□ nghĩa”, bu□ i sáng b□ ng đôi meo, vác cu□ c đi làm lao đ□ ng tay chân n□ ng nh□ c, ráng u□ ng m□ t bát n□□ c lã đ□ c□ m h□ i và đánh l□ a cái b□ ng đang sôi s□ n s□ t. Bấy gi□ đ□□ c nh□ th□ n□ y, ph□ i bi□ t cảm □ n ân s□ ng c□ a tr□ i ban cho. Bi□ t bao nhiêu t□ ng□□ i trên th□ gi□ i này m□ □□ c đ□□ c có m□ t bu□ i sáng th□ nh th□ i và no □ m nh□ ông mà không đ□□ c nh□ ?

Nhìn xuyên qua c□ a phòng ng□, ông th□ y bà v□ n□ m ng□ gi□ c yên bình, lòng ông d□ t dào ni□ m th□□ ng. Bà đã cùng ông m□ y m□□ i năm d□ t dìu nhau trong phong ba bão táp c□ a giòng đ□ i nghi□ t ngã. Đã chia s□ ng□ t ngào cũng nh□ đ□ ng cay c□ a m□ t th□ i khói l□ a điên đ□ o. Gi□ này, may m□ n v□ n còn có nhau trong cu□ c đ□ i, th□□ ng yêu th□ m thi□ t, nh□□ ng nh□ n nâng đ□ chăm sóc ngày đêm. Không nh□ nh□ ng c□ p v□ ch□ ng già khác, c□ l□ c đ□ c gây g□ nhau, tranh th□ ng thua t□ ng li t□ ng tí, làm m□ t h□ nh phúc gia đình. Ông th□□ ng bà bi□ t an ph□ n th□ th□□ ng, không đ□ ng núi □ y trông qua núi n□. Ông th□ y bà hi□ n lành và có trái tim đ□ p nh□ thánh n□. Ông mu□ n vào phòng, hôn bà lên trán, nh□ ng ng□ i làm v□ m□ t gi□ c ng□ ngon bu□ i sáng. Ông l□ i cảm □ n tr□ i đã đem bà bu□ c vào đ□ i ông. Ông c□□ i và nh□ câu nói c□ a m□ t nhà văn nào đó: “Đ□ i s□ ng không th□ thi□ u đàn bà, nh□ ng s□ ng đ□□ c v□ i m□ t ng□□ i đàn bà không ph□ i đ□.”

Ông T□ ra v□□ n. m□ t m□ nh đ□ t nh□ tr□ ng vài cây hoa, h□□ ng th□ m thoang tho□ ng, có ti□ ng chim kêu dàu đó líu lo v□ ng l□ i. M□ y đoá hoa s□ c s□ còn đ□ ng s□□ ng đêm lóng lánh. N□ ng mai □ m áp ph□ lên da th□ t ông, t□ o thành m□ t c□ m giác đ□ u dằng, êm ái. Ông v□□ n vai, xoay ng□□ i trong th□ th□ đ□ c ch□ m, x□□ ng s□ ng đ□□ c th□ giãn kêu răng r□ c, đã đ□ i. Hít th□ và ph□ t tay ch□ ng m□□ i lăm phút cho máu huy□ t l□ u thông. Lo□ i th□ đ□ c n□ y đã giúp ông b□ t đ□□ c nh□ ng c□ m m□ o thông th□□ ng, ông tin v□ y.

Ông T□ thay áo qu□ n đ□ đi ra đ□□ ng. C□ m cái áo lạnh l□ n b□ ng v□ i t□ t trên tay, ông th□□ ng nh□ đ□ n th□ i đi tù, khâu bao cát làm áo, rách t□ t□ i, không đ□ che gió l□ nh th□ u x□□ ng c□ a núi r□ ng. Th□ mà cũng có nhi□ u tù nhân khéo tay và ngh□ ch ng□ m, khâu bao cát thành b□ đ□ l□ n, đ□ ba m□ nh, và làm luôn c□ cái “cà v□ t”, mang vào trông cũng sang tr□ ng nh□ đi ăn đám c□□ i. Nh□ l□ i th□ i đó mà rùng mình. Còn s□ ng sót, và đ□ n đ□□ c đ□ t n□□ c t□ do này, cũng là m□ t đ□ u m□ u nhi□ m l□ lũng. Ông T□ đi ra đ□□ ng, xe c□ vùn v□ t qua l□ i liên miên. L□ đ□□ ng r□ ng, ph□ ng phiu, s□ ch s□. Bên kia là giao đ□ m c□ a hai xa l□, các nhánh c□ u cao đan u□ n éo ch□ ng ch□ t lên nhau, vòng vèo trên không, nh□ nh□ ng nù i r□ i. Ông T□ th□ m cảm □ n ti□ n nhân đã đ□ s□ c l□ c, m□ hôi, tài nguyên khai phá và xây đ□ ng nên nh□ ng ti□ n nghi n□ y cho ông nh□ y x□ m vào h□□ ng

đ□ ng, mà không ai có m□ t □ i ganh ghét, t□ hi□ m. Ông, t□ m□ t trong nh□ ng n□□ c □ c h□ u nh□ t c□ a hành tinh n□ y, b□ chính quy□ n cu□ x□ ông b□ c đ□ i, k□ th□ , k□ m c□ p và □ y h□ t các t□ do c□ b□ n. Đ□ n đ□ t n□□ c này, ông đ□□ c bình đ□ ng, có công ăn vi□ c làm h□ p v□ i kh□ năng, con cái ông đ□□ c đ□ n tr□□ ng, h□ c hành thành tài, có ngh□ nghi□ p v□ ng ch□ c và s□ ng v□ i m□ c trung □ u. Ông c□ m th□ y còn n□ quê h□□ ng m□ i n□ y quá nhi□ u th□ , t□ tinh th□ n đ□ n v□ t ch□ t, mà bi□ t không bao gi□ tr□ □ i đ□□ c m□ t ph□ n nh□ nào. Ông T□ v□ a đi b□ v□ a ca hát nho nh□ .

M□ t ng□□ i c□ nh sát cao □ n đ□ nh d□ ng đi ng□□ c đ□□ ng chào ông, ông chào □ i b□ ng □ i cảm □ n đ□ gi□ gìn an ninh cho dân chúng sinh s□ ng. Ng□□ i c□ nh sát c□□ i và nói đó là b□ n ph□ n, vì □□ ng b□ ng c□ a ông □ y đ□□ c tr□ b□ ng thu□ c□ a dân chúng, trong đó có ông. Ông T□ th□ y trong lòng bình an, ông không làm đ□ u gì ph□ m pháp, thì không s□ ai c□ . Ông đ□ c trong báo, th□ y có nh□ ng x□ , dù không làm gì sai qu□ y c□ , cũng b□ c□ nh sát giao thông ch□ n □ i đòi ti□ n, n□ u không cho ti□ n, thì b□ quy k□ t đ□ th□ t□ i mà mình không có. N□ ng chi□ u hoe vàng c□ d□ y ph□ c□ a m□ t ngày thu, ông T□ b□□ c đi mà lòng r□ n r□ . G□ p ai cũng chào, c□□ i vui v□ . Nghe ông chào h□ i n□ ng nhi□ t, m□ i ng□□ i đ□ u vui theo. Th□ y m□ t ông c□ m□ t mà y đ□ m đ□ m r□ u r□ i đi ng□□ c đ□□ ng, ông T□ □ n ti□ ng:

“Chào c□ ? Có m□ nh kh□ e không? Hôm nay tr□ i n□ ng đ□ p quá!” Ông c□ tr□ □ i qua loa: “Tàm t□ m, ch□ a ch□ t! Chán cái m□ đ□ i.” Ông T□ nói to: “Vi□ c chi mà chán đ□ i cho m□ t c□ □ i. Ch□ a ch□ t là vui □ m r□ i. C□ có bi□ t là chúng ta đang sung s□□ ng ph□□ c h□ nh, t□ i chi phí ph□ m th□ i gian đ□ bu□ n n□ n?” Ông c□ th□ dài: “Ai cũng có nhi□ u vi□ c âu lo! Đ□ i đâu có gi□ n đ□ ! À, n□ y, mà hình nh□ ông đau chân, b□□ c đi không đ□□ c bình th□□ ng? Th□ thì vui n□ i gì?” Ông T□ c□□ i □ n: “Vâng, tôi đau chân, nh□ đau chân mà tôi th□ y đ□□ c ni□ m vui hôm nay □ n h□ n, vì còn đi đ□□ c, b□□ c đ□□ c, ch□ ch□ a ph□ i n□ m nhà. C□ □ i, n□ u lo âu mà gi□ i quy□ t đ□□ c nh□ ng khó khăn, thì nên lo. Nh□ ng n□ u lo âu, mà không gi□ i quy□ t chi đ□□ c, thì hãy vui lên, cho đ□ phí ph□ m ngày tháng tr□ i cho” Ông c□ già □ c đ□ u b□ đi.

Ông T□ xà vào ng□ i trên gh□ đá mát □ nh c□ a công viên đ□□ i tàng cây có bóng n□ ng lung linh. Nhìn b□ n tr□ con ch□ i đùa la hét lẫn □ n trên bãi cát, ông vui lây v□ i cái h□ n nhiên c□ a chúng. Bên kia đ□ i c□ , có đôi nam n□ n□ m đ□□ i g□ c cây, kê đ□ u lên tay nhau, tóc đ□ dài óng ánh, th□ nh tho□ ng vang ti□ ng c□□ i rúc rích. Đ□ t n□□ c n□ y □ m no và thanh bình quá, sao có nhi□ u ng□□ i còn kêu ca đ□ i s□ ng khó khăn? Ph□ i chẳng nh□ ng k□ này ch□ a bi□ t an ph□ n, mu□ n đ□□ c nhi□ u h□ n đ□ u đang có, đang đ□ . Không th□ y đ□□ c ph□□ c h□ nh là □ i t□ i h□ . Ông dong tay b□ t vài t□ m lá r□ i đang quay cu□ ng trong gió và □ y bút ghi lên m□ t lá m□ y giòng th□ v□ a thoáng qua trong trí đ□ ca ng□ i cu□ c đ□ i. Th□ y bãi c□ êm mát, ông n□ m dài, nh□ ng vòng tròn sáng màu vàng r□ i r□ c trên mg□□ i ông. Gió hiu hiu mát t□ h□ n□□ c v□ n qua làm m□ n tr□ n th□ t da. Ông T□ rút t□ túi qu□ n m□ t cu□ n sách nh□ có nhan đ□ “14 ngàn đ□ u làm nên h□ nh phúc”. Tác gi□ t□ p sách nh□ n□ y, th□ y đâu đâu cũng là h□ nh phúc tràn đ□ y. V□ n đ□ là c□ m nh□ n đ□□ c cái sung s□□ ng, cái h□ nh phúc đang có. T□ vi□ c đ□ t chân lên m□ t t□ m th□ m m□ m êm ái, đ□ n vi□ c c□ n m□ t trái ng□ t chín m□ ng trong mi□ ng, đ□ n m□ m□ ng đ□□ c hát trên b□ c m□ t h□ p đêm, nghe m□ t □ i nói đ□ u d□ ng

yêu thích...

Hạnh phúc và sung sướng cảm nhận được từ những đi u rớt nhợt nhạt, đẫm mồ hôi, thấm ướt quần áo trong sinh hoạt hàng ngày. Không còn phải là ôm chặt người yêu trong vòng tay, cũng chẳng phải nắm tay nhau lẫn lộn trên giường, cũng không còn đấm bóp cảm trong tay cái vé số trúng được, hoặc làm chủ được một tòa lâu đài sang trọng... Ông nghĩ, chắc sẽ có người cho tác phẩm sách này là kiểu “lạc quan tếu”. Những thành quả quan trọng hơn là bị quan. Đợi này, có nhiều người đi tìm mình trong hạnh phúc, mà cảm thấy đang ngập lặn trong biển khổ. Họ đang được phép hạnh phúc mà không biết và xem thường, chỉ khi mất đi, hay đã trôi qua, mới biết, thì đã quá muộn màng.

Nhưng đã xong hai ngày nóng, ông Tuấn đón chuyến xe buýt ra về. Cái vé xe cho người già rồi, chỉ bằng một phần ba vé bình thường. Ông nói lái cảm ơn tài xế, và thay mang quên những người cùng đi xe công cộng này, vì xem họ đã gián tiếp gánh một phần tiền vé cho ông.

Về nhà, bà Tuấn đã dọn sẵn cơm trưa, mời ông rửa ráy cho sạch sẽ mà ra ăn. Thay ly nước chanh mát, ông cảm uống, chút nước ngọt ngào mặn mặn chua chua, ngon lành đi qua cổ họng. Ông nhìn vẻ vui ánh mắt thường yêu và nói lái cảm ơn cho bà vui. Chầu ăn, mà thay bát canh bông bí nấu tôm đã biết ngon. Những món ăn thanh đạm này, với ông, còn ngon hơn sẵn hào hải vị.

Ăn xong, còn chút cơm thừa, bà Tuấn bỏ vào chén, cất vào tủ lạnh, không dám đi, vì sợ phí phạm của trời. Bà nhắc câu nói của ông: “Ngay giờ khóc này, trên thế giới có hơn năm trăm triệu người đang đói rã, không có một miếng gì để ăn, và có hơn vài tỷ người ăn chầu ăn no bụng, và nhiều người khác quên quên ngày đêm, cũng chẳng mong có đồ no mà thôi.” Đã thế đói, nên ông bà không dám phí phạm thức ăn.

Ông Tuấn mừng vì ăn còn thay ngon miệng, không như một số người khác, ăn gì cũng như nhai đất sét, không muốn nuốt, vì nhột nhột, mất vị giác. Một số người khác còn thèm hải sản, nhưng không còn ăn bằng miệng được, mà ăn bằng bụng, như người dân tộc ăn nộm với dĩa dày, như đồ xống cho xe hơi.

Ông Tuấn ngồi vào bàn máy vi tính lướt mau tin tức thế giới bên ngoài. Đôi khi thay giá trị truyền thống của người xưa, làm nhiều nhà bình luận lo ngại. Nhưng ông Tuấn chẳng, ông chẳng thêm dự ý, không còn quan ngại chi cả. Chẳng khoán lên hay xuống, cũng thế thôi. Ông có lo ngại hay quan tâm cũng chẳng thay đổi được gì. Với số tiền hưu khiêm tốn, và cách ăn tiêu trong khả năng tài chính, ông bà Tuấn chầu bao giờ thay thế cái gì. Có một ông bạn khỏe mạnh nay đã thành triệu phú. Bà Tuấn đùa và hỏi, triệu phú thì khác người không là triệu

phú cái gì? Ông b n lúng túng p úng không bi t ph i tr i ra sao. Nh ng ông bà T ch c ch n r ng, h ít ti n, nh ng đ c sung s ng, đ y đ h n nhi u ng i giàu tri u phú khác.

Ông T rà m t qua các tin t c và các bi n c m i nh t. Th t là tuy t di u và th n k . Chuy n v a x y trong gi tr c, đã đ c t ng thu t ngay. D o m t vòng tin t c xong, ông quay qua m vi-th c a b n bè. Có nh ng ng i b n xa cách hàng ngàn d m, m y ch c năm nay ch a g p i nhau, mà th t qua i liên miên, t ng nh g n gửi trong gang t c. Tha h hàn huyền tâm s . Tình c m qua i thân thi t ch a chan. Nh máy vi-tính, khi vi t, tha h bôi xóa t y s a lung tung, mà không c n ph i xé t n y, vi t i t kia, vô cùng ti n i. Th vi t xong, ch c n m t cái nh p con chu t, b n ông nh n đ c ngay t c thì. Không c n ph i nh b u đi n chuy n đi có khi c tu n m i đ n. Hàng ch c lá th c a b n bè kh p n i trên th gi i chuy n đ n ông đ đ i u hay, i , nhi u bài thu c hi u nghi m, trăm b n nh c du đ ng, ngàn hình nh tuy t v i c a các th ng c nh thiên nhiên, các đ n phim ng n đ th lo i c a nhi u v n đ khác nhau. Ông cảm n khoa h c k thu t ti n b , đem th gi i mệnh mông i g n gửi trong không gian và c th i gian.

M i khi nghe tin m t ng i già b nh ho n qua đ i, ông T m ng cho h thoát đ c th i gian đau y u s ng không ch t i ng. Nhi u ng i n m li t vài ba năm, không s ng, không ch t. Còn có nh ng k ph i c a tay c a chân. Ông v n th ng mong sau này, n u đ c ch t, thì ch t mau chóng, yên lành, kh i qua th i gian b nh ho n lâu ngày.

Có m t b n già m a mai, cho ông T là “k t s ng” ông ch c i và nói : “Thà t s ng h n là t kh ”

Ông T th ng nghĩ r ng, ông đã và đang đ c quá nhi u ph c h nh c a tr i ban, nhi u ân nghĩa c a nhân lo i, xã h i, nhi u tình th ng c a gia đình, b n bè, ng i quen và c ch a quen. Ông th y sung s ng h nh phúc. Ông t i nghi p cho nh ng ng i su t đ i than van, n ng không a, m a không ch u, và t bôi đen ngày tháng đ p đ c a h , và đ i đ i vào b t m n, kh đau./.

Tháng 9/2011 Trích t t p truy n “V ” v a xu t b n